

ORISSAARE GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA

Kinnitatud Orissaare Gümnaasiumi direktori 22.09.05 käskkirjaga nr 20-k

I OSA

ÜLDSÄTTED

- (1) Orissaare Gümnaasiumi õppekava on Orissaare Gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.
- (2) Õpetaja koostab Orissaare Gümnaasiumi õppekava üldosa ja ainekava alusel töökava kõikidele klassidele, kus ta õpetab. Klassi töökavas täpsustatakse kooli ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja –materjale.
 - (3) Orissaare Gümnaasiumi õppekavas on üldosa ja ainekavad.
 - (4) Orissaare Gümnaasiumi õppekava üldosas esitatakse:
 - 1) Orissaare Gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted;
 - 2) Orissaare Gümnaasiumi õppesuund;
 - 3) läbivad teemad, nende käsitlemise põhimõtted;
 - 4) traditsioonilise aineõppe rakendamine;
 - 5) Orissaare Gümnaasiumi tunnijaotusplaan klassiti ning õppe- ja kasvatustöö korralduse alused;
 - 6) valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted;
 - 7) hindamise korraldus;
 - 8) õpilaste nõustamine, õpiabi osutamine;
 - 9) nõuded õpetaja töökavale;
 - 10) Orissaare Gümnaasiumi õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
- (5) Ainekavades esitatakse kooliastmeti:
 - 1) aine õppe-eesmärgid klassiti;
 - 2) õppesisu, sh õppekava läbivate teemade käsitlemine, integratsioonivõimalused teiste õppeainetega, ainealased, ainetevahelised, klassidevahelised, ülekoolilised projektid ning pikemaajalised koolidevahelised projektid;
 - 3) õpitulemused;
- (6) Orissaare Gümnaasiumi õppekava lisades esitatakse gümnaasiumi valikkursuste loend ja ainekavad.
- (7) Gümnaasiumi ainekavad on koostatud kursustena. Kursuse pikkus on 35 tundi.

II OSA

ORISSAARE GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

2.1. Kooli õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted

1. Orissaare Gümnaasiumi õppekava lähtealus

- (1) Orissaare Gümnaasiumi õppekava koostamisel on lähtutud põhikooli ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast ja koolikollektiivi kokkuleppesest kooli õppesuundade ja eripära kohta, arvestades piirkondlike vajadusi, lastevanemate ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.
- (2) Orissaare Gümnaasiumi missiooniks on toetada isiksuse kujunemist, kes tuleb toime järgneval haridustasemel, töömaailmas, ühiskonnas ja kellel on tahe õppida.

Orissaare Gümnaasiumi ülesandeks on pakkuda kvaliteetset üldharidust ja kutseõpet merenduse ja piirivalveametniku erialal.

Kool on piirkonna õppekasvatustöö, noorsootöö ja koolituse korraldaja ja läbiviija.

Kooli kõrgeimaks taotluseks on:

- 1) rahvusliku identiteedi püsimine integreeruva Euroopa ja maailma tingimustes;
 - 2) üldtunnustatud väärtushinnangute ja –hoiakute kujundamine;
 - 3) kodukoha ja kodukooli väärtustamine;
 - 4) piirkonna hariduse- ja kultuurielu edendamine.
- (3) Orissaare Gümnaasiumi õppekava õppe- ja kasvatusesmärkide määratlemisel on peetud silmas järgmist:
- 1) inimese areng selle terviklikkuses on kooli kõrgeim siht ja väärtus. Soovid, võimed ja tahe tagavad isiksuse arengu;
 - 2) muutuvast maailmast erinevate maailmakäsitustega kokku puutudes määratleb inimene end, võtab endale vastutuse oma elukäigu kujundamise eest;
 - 3) kõige tähtsam on õppida õppima, sest kiiresti teisenevas maailmas vananevad teadmised kiiresti;
 - 4) soov areneda ja õppida, võime analüüsida omaenese ja teiste kogemusi, koostööoskused, käitumiskultuur ning eetilisus loovad eeldused elus toimetulekuks ning muutuvast maailmast orienteerumiseks;
 - 5) elukestev õpe võimaldab üksikisikul ja ühiskonnal väärikalt toime tulla kiiretest ja vastuolulistest arengutest tulenevate väljakutsetega;
 - 6) üldhariduslik õpe toetab kodanikuühiskonna arengut.

2. Orissaare Gümnaasiumi õppe- ja kasvatusesmärgid

Orissaare Gümnaasiumi õppe ja kasvatus üldesmärk on isiksuse kujunemine, kes:

- 1) suhtub heasoovlikult kaasinimestesse, austab nende vabadust ja väärikust;
- 2) soovib ja oskab teha konstruktiivset koostööd;
- 3) toetab aktiivselt ühiskonna demokraatlikku arengut;
- 4) austab ja järgib seadusi, on teadlik oma kodanikukohustustest ja -vastutusest;
- 5) tunneb end oma rahva liikmena, kodanikuna, tunneb end seotuna Euroopa ja kogu inimkonnaga;
- 6) tunneb ja austab oma rahva kultuuri, omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub neisse eelarvamustevabalt ning lugupidavalt;
- 7) hoiab loodust, elab ja tegutseb keskkonda ning loodusressursse säästes;
- 8) usaldab ennast, on väärikas ja enesekriitiline;
- 9) tunneb end vastutavana oma elukäigu eest;
- 10) juhindub oma valikutes ja tegudes eetika alusväärtustest: inimelu pühadus, vägivallast hoidumine, vabadus, õiglus, ausus, vastutus;
- 11) on tundlik esteetiliste väärtuste suhtes, kujundab oma ilumeelt;
- 12) väärtustab terveid eluviise, arendab oma vaimu ja keha;
- 13) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele;
- 14) püüab mõista asjade tähendust, nähtuste põhjusi ja seoseid, on motiveeritud õppima ja oskab õppida;
- 15) tuleb toime muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas;
- 16) mõistab töö vajalikkust inimeste ja ühiskonna arengus; on valmis otsima endale sobivat tööd.

3. Orissaare Gümnaasiumi õppekava põhimõtted

Orissaare Gümnaasiumi õppekava koostamisel, piirkondliku koostöö kujundamisel, kooli ja klassi tasandil õpetust kavandades ja tegelikus õppeprotsessis lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- 1) luuakse tingimused kõigi õpilaste ja iga õpilase arengu toetamiseks ning kaasatakse õpilane ja lapsevanem (eestkostja, hooldaja), õpilase õpiteed puudutavate küsimuste arutamisse ja selle üle otsustamisse;
- 2) kehtestatakse üldised nõuded kõigile õpilastele, õpetust varieeritakse õpilaste erinevatest võimetest ja haridusvajadustest lähtuvalt;
- 3) tähtsustatakse õpilase õpihuvi hoidmine ja toetamine;
- 4) õppesisus on esindatud inimkonna, Euroopa, eesti kultuur;
- 5) õppe- ja kasvatusprotsess pakub mitmekesiseid õpikogemusi, õpetus on süsteemne ja terviklik, õpetuslik ja kasvatuslik aspekt on tasakaalustatud;
- 6) õppimisel-õpetamisel on keskne probleemide tõstatamine ja lahendamine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine; teadmisi käsitatakse ajas arenevate ja muutuvatena;
- 7) õppekava on avatud pidevaks edasiarendamiseks ja korrigeerimiseks vastavalt muutustele ühiskonnas ja teadustes.

4. Pädevuste kujundamine

- (1) Pädevus on teadmistel, oskustel ja väärtustel põhinev suutlikkus teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida.
- (2) Orissaare Gümnaasiumi õppekava taotleb õpilastel üldpädevuste, õppeainepädevuste ja valdkonnapädevuste kujundamist.
- (3) Õpetaja töökava koostamise ja selle elluviimise kaudu loob õpetaja tingimused Orissaare Gümnaasiumi õppekavas määratud pädevuste saavutamiseks.

5. Üldpädevus

- (1) Orissaare Gümnaasiumi õppekava taotleb õpilastel järgmiste üldpädevuste kujunemist:
 - 1) õpipädevus – suutlikkus tõhusaid õpistrateegiaid ning sobivat õpistiili kasutades juhtida oma õpitegevust: end õppimisele häälestada, motiveerida, otsida vajalikku teavet, omada ülevaadet oma teadmistest, suhestada oma teadmine teiste inimeste looduga ja luua uus teadmine, seirata ja hinnata oma mõtte- ja õpitegevust;
 - 2) tegevuspädevus – suutlikkus näha probleeme ja neid lahendada, oma tegevusi kavandada, seada tegevuseesmärke ja näha ette oodatavaid tulemusi, valida tegevusvahendeid, tegutseda, hinnata oma tegevuste tulemusi; koostööoskused;
 - 3) väärtuspädevus – suutlikkus tajuda oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega, inimese looduga, hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohalt;
 - 4) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, mõtestada oma tegevusi ja käitumist ühiskonnas, kujundada end isiksusena.
- (2) Üldpädevused täpsustatakse Orissaare Gümnaasiumi õppekavas kooliastmeti. Kooliastmed on järgmised:
 - 1) I aste – 1.–3. klass;
 - 2) II aste – 4.–6. klass;
 - 3) III aste – 7.–9. klass;
 - 4) gümnaasium – 10.–12. klass.

6. Õppeainepädevus

Õppeainepädevus kujuneb saavutatud õpitulemuste alusel. Taotletavad õppeainepädevused määratletakse ainekavas kooliastmeti.

7. Valdkonnapädevus

- (1) Üldpädevuste ja õppeainepädevuste ning õpetuse integratsiooni tulemusena kujunevad õpilasel ulatuslikumad valdkonnapädevused.
- (2) Orissaare Gümnaasiumi ülesandeks on toetada järgmiste valdkonnapädevuste kujunemist:

- 1) looduspädevus - suutlikkus orienteeruda elus- ja eluta looduse nähtustes, nendega seonduvates seaduspärasustes, loodusteaduslikes teadmistes ja mõtteviisides; loodushoidlik ellusuhtumine. Looduspädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena loodusõpetus, geograafia, bioloogia, keemia, füüsika, läbiv teema *Keskkond ja säästev areng*;
- 2) sotsiaalne pädevus - suutlikkus orienteeruda ühiskonnaelus; kaasaja ning mineviku ühiskondlike nähtuste ja arengute mõistmine, valmisolek toetada demokraatlikke muudatusi ühiskonnas. Sotsiaalse pädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena ühiskonnaõpetus, ajalugu, geograafia, inimeseõpetus, kirjandus, kunst, muusika; läbivad teemad *Keskkond ja säästev areng*, *Turvalisus* ning *Tööalane karjäär ja selle kujundamine*;
- 3) refleksiooni- ja interaktsioonipädevus: suutlikkus mõista ja hinnata iseennast ja inimestevahelisi suhteid vastavalt kultuurinormidele, valida sobivat käitumisviisi, järgida terveid eluviise, lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ja inimsuhetes tekkivaid probleeme. Refleksiooni- ja interaktsioonipädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena inimeseõpetus, kehaline kasvatus, ühiskonnaõpetus, ajalugu, filosoofia, kirjandus, geograafia, bioloogia, läbivad teemad *Turvalisus* ning *Tööalane karjäär ja selle kujundamine*;
- 4) kommunikatiivne pädevus - suutlikkus keele vahendusel mõista, talletada, edastada, vahetada, tõlgendada ja luua tekste. Kõige laiemalt tähendab kommunikatiivne pädevus suutlikkust suhelda erinevates situatsioonides ning teemadel suulises ja kirjalikus vormis. Pädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena eesti (vene) keel, kirjandus, võõrkeeled; kõik õppeained oma mõistestiku ja tekstidega, läbiv teema *Infotehnoloogia ja meedia*;
- 5) tehnoloogiapädevus - suutlikkus mõista tehnoloogia arengust tingitud muutusi inimeste töö- ja eluviisis, toimida kaasaja kõrgtehnoloogilises maailmas, olla säästlik ressursside kasutaja. Pädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena tööõpetus, loodusained, matemaatika, ajalugu, ühiskonnaõpetus, läbivad teemad *Keskkond ja säästev areng*, *Tööalane karjäär ja selle kujundamine* ning *Infotehnoloogia ning meedia*;
- 6) kultuuripädevus - suutlikkus orienteeruda kultuuris, nautida kunstiloomingut, kasutada kunstivahendeid loominguliseks eneseväljenduseks ja -teostuseks. Kultuuripädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena

kirjandus, eesti (vene) keel, võõrkeeled, ajalugu, muusika, kunst, tööõpetus, kehaline kasvatus, läbiv teema *Infotehnoloogia ning meedia*;

- 7) matemaatikapädevus - suutlikkus opereerida mis tahes objektidega sel viisil, et vaadeldakse nendevahelisi suhteid ja nende mudeleid formaliseeritult. Matemaatikapädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena matemaatika, loodusõpetus, füüsika, keemia, läbiv teema *Infotehnoloogia ning meedia*.

2.2. Orissaare Gümnaasiumi õppesuund

- (1) Orissaare Gümnaasiumi õppesuunad on põhikoolis määratud kooliastmeti õppeainete süvendatud õpetamise kaudu. Süvendatud õpetamine toimub lisatundide kaudu. Orissaare Gümnaasiumi õppekava tunnijaotusplaanis on toodud lisaks riikliku õppekava kohustuslikele tundidele lisatunnid (vt lisa 3-6). Lisatundidega ei kaasne riiklikus õppekavas esitatud õpitulemustele ja õppesisule täiendavaid õpitulemusi ja õppesisu. Lisatunnid võimaldavad klassi- või aineõpetajal õpitulemuste saavutamiseks vajalike meetodite valiku kaudu pöörata süvendatud tähelepanu üld- ja valdkonnapädevuste saavutamiseks.
- (2) I kooliastme lisatunnid on matemaatikas, inimeseõpetuses, majanduses.
- (3) II kooliastme lisatunnid on matemaatikas, A-võõrkeeles, loodusõpetuses, kunstiõpetuses, majanduses, arvutiõpetuses, õppeaines õppimise alused.
- (4) III kooliastme lisatunnid on eesti keeles, A- ja B-võõrkeeles, matemaatikas. Lisaks võib õpilane valida merenduse eriala lisatunnid jungade kursuse näol.
- (5) IV kooliastmes on lisatunnid kirjanduses, A- ja B-võõrkeeles, matemaatikas, informaatikas, joonestamises, majandusõppes etiketis. Lisaks valib õpilane eelkutsesõppe raames merenduse või riigiametniku erialatunnid või täiendavad kursused kirjanduses, C-keeles, matemaatikas, füüsikas, informaatikas. Kohustuslike kursuste arv on õppeaineti esitatud Orissaare Gümnaasiumi õppekava tunnijaotusplaanis. Valikkursuste loend ja ainekavad on esitatud Orissaare Gümnaasiumi õppekava lisana: "Orissaare Gümnaasiumi valikkursuste loend ja ainekavad", mille kinnitab kooli direktor.

2.3. Läbivad teemad, nende käsitlemise põhimõtted

- (1) Õpetuse integratsioon toetab õpilase üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Õpetuse integratsioon saavutatakse läbivate teemade, temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ja -viiside abil.
- (2) Õpetuse integratsioon aluseks on Orissaare Gümnaasiumi õppekavas esitatud kokkulepete järgimine õppekorralduse ja hindamis põhimõtete osas, õppekavas konkretiseeritud pädevuste ja õpetuse eesmärkide elluviimisel, õppesituatsioonide loomisel ja eri ainetele ühiste probleemide käsitlemisel.
- (3) Läbivad teemad puudutavad õpilase isiksuse ja sotsiaalse arengu seisukohalt olulisi eluvaldkondi, mida ükski õppeaine eraldi ei käsitle.
- (4) Läbivate teemade õpetamise eesmärk on kujundada teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumisnorme valdkondades, millel on kokkupuutepunkte paljude õppeainetega.
- (5) Orissaare Gümnaasiumi õppekava läbivad teemad on:
 - 1) keskkond ja säästev areng;
 - 2) tööalane karjäär ja selle kujundamine;
 - 3) infotehnoloogia ning meediaõpetus;
 - 4) turvalisus.
- (6) Temaatilised rõhuasetused on kooliastmeti erinevad, arvestades õpilase elukogemusi. Lähtutakse mina/meie suhtest ümbritsevaga: kodu, kodupaiga ja seal elavate inimestega, paikkonnaga, Eesti, Euroopa, maailmaga.

- (7) Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu kooli tegevuse kaudu: ainekavade, kooli mikrokliima, juhtimise ja majandamise kaudu. Õpetajal on õpimotivatsiooni, hoiakuid kujundav ning ea- ja jõukohast õppekeskkonda loov roll. Eelistatud on õppevormide mitmekesisus, õppimine kogemuse kaudu: rühmatööd, projektid, ekskursioonid, arutelud, individuaalsed ülesanded, kodutööd, loovülesanded jne. Õpetaja isiklik eeskuju hoiakute ja töö- ning suhtlemisoskuste osas omab määravat tähtsust.
- (8) Keskkonda ja säästvat arengut käsitletakse kolmest aspektist: looduskeskkond, sotsiaalne keskkond, s.h majanduskeskkond ja kultuurikeskkond. Teema õpetamisega seatakse eesmärk kujundada õpilaste keskkonnateadlikkust, kasvatada keskkonnahoidlikku tarbijat. Kujundatakse pädevusi elada pidevalt muutuv keskkonnas nii, et ka järgmistel põlvkondadel säilib võimalus kasutada ressursse. Arendatakse õpilaste sotsiaalseid oskusi demokraatlikus ühiskonnas toimetulekuks.
- (9) Kutsesuunitlustöö eesmärgiks koolis on aidata õpilastel omandada teadmisi iseendast, töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust. Karjääri planeerimist vaadeldakse elukestva muutuste, õppimise ja otsustamise protsessina.
- (10) Infotehnoloogia kasutamise oskus on üks põhilisi töö tõhustamise vahendeid, sellest on saanud kaasaegse infoühiskonna oluline kirjaoskus, mille riigi arengu ja kodanike sotsiaalse mobiilsuse tagamiseks peavad omandama kõik õpilased. Kool võib õpetada informaatikat ka eraldi õppeainena, kuid see ei asenda infotehnoloogiat ainekavu läbiva teemana.
- (11) Meediaõpetusega antakse tervikpilt meediaga seotud põhitõdedest, kujundatakse pädevused meedias orienteerumiseks. Kasvatatakse kriitilist meediatarbijat, kes ei lase ennast manipuleerida ning kel on vajadus ja harjumus endale meediast vajalikku teavet hankida. Meediaõpetust läbiva teemana õpitakse III kooliastmes ja gümnaasiumis.
- (12) Turvalisuse teema on suunatud ohu ennetamisele ning hädaolukordades õige käitumise kujundamisele. Ohuna käsitatakse nii looduskeskkonnast kui ka inimeste, sh inimese enda väärast käitumisest tulenevaid ohtusid. Kujundatavad pädevused puudutavad õnnetuste ennetamist, uimastipreventsiooni ja liiklust ning käitumist nende valdkondade probleemidega kokkupuutel.

2.4. Traditsioonilise aineõppe rakendamine

1. Õppe- ja kasvatustegevus on korraldatud traditsiooniliselt, s.t. kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel.

2. Õppe- ja kasvatustegevuse korralduse alused

- (1) Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli ekskursiooni või õppekäiguna.
- (2) Õpilaste nädalakoormus põhikooli klassides on:
 - 1) 1. klass – 20 õppetundi;
 - 2) 2. klass – 23 õppetundi;
 - 3) 3. ja 4. klass – 25 õppetundi;

- 4) 5. klass – 28 õppetundi;
- 5) 6. ja 7. klass – 30 õppetundi;
- 6) 8. klassis – 32 õppetundi;
- 7) 9. klass – 34 õppetundi.

(4) Õppe- ja kasvatusesmärkide täitmist toetab õppekeskkond, kus:

- 1) õpilaste, õpetajate, kooli juhtkonna ja lastevanemate omavahelised suhted põhinevad lugupidamisel ning demokraatial;
- 2) on olemas õppekava elluviimiseks vajalikud õppevahendid ja -materjalid;
- 3) järgitakse tervisekaitse- ja ohutusnõudeid;
- 4) luuakse tingimused õpilase ja õpetaja arenguks;
- 5) on esteetiliselt kujundatud otstarbeka sisustusega ruumid.

3. Õppetegevus I kooliastmel

- (1) I kooliastmel (1.-3. klassis) on temaatiline rõhuasetus KODU/MEIE suhtel lapse MINAGA, MINA/MEIE/KODU suhtel PAIKKONNAGA.
- (2) 1. klassis on õpetuse põhitootluseks orienteerumine mängult õppimisele ja õpilase rolli sisseelamine. I kooliastme üldpädevusnõuete keskmes on koolis edukaks õppimiseks vajalikud alusoskused.
- (3) Laste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu varieeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Lapsi ergutatakse küsima ja avastama. Õppeprotsessi käigus kujundatakse lapsel esmased õpiharjumused ja –oskused, sh oma aja jaotamine ja õpiülesande juures püsimine.
- (4) Väärtuskasvatases kasutatakse ülesandeid, kus on vaja järgida käitumisreegleid, teha väärtushinnangutel põhinevaid otsustusi või järeldusi.
- (5) Õpetaja olulisim ülesanne on iga lapse eneseusu ja õpimotivatsiooni toetamine.

4. I kooliastmel taotletavad üldpädevused

I kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) suhtub endasse positiivselt;
- 2) on viisakas, täidab lubadusi;
- 3) suhtub hoolivalt asjadesse, sest teab, et need on loodud inimeste tööga;
- 4) käitub loodust hoidvalt;
- 5) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest, tahab olla terve;
- 6) tahab olla aus ja õiglane, mõistab *oma-võõras-ühine* tähendust,
- 7) mõistab, et inimeste soovid ja võimalused on erinevad, tunnustab kaaslaste õigust olla erinev;
- 8) teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida;
- 9) hindab oma perekonda, klassi ja kooli, oskab olla hea kaaslane;
- 10) tunneb ja austab oma kodupaika, kodumaad, riiki, Eesti riikluse sümboleid ja nendega seostuvaid käitumisreegleid; teab oma rahvuslikku kuuluvust, suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;

- 11) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata;
- 13) hindab loovust, tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja -tegevusest;
- 14) püüab konflikte rahumeelselt lahendada;
- 15) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid, nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada, lugeda lihtsat plaani, tabelit, diagrammi, kaarti;
- 16) oskab ohutult liigelda, vältida ohtlikke olukordi, ohuolukorras abi kutsuda; teab, kuhu oma murega pöörduda;
- 17) oskab käivitada ja kasutada lihtsamaid arvutiprogramme;
- 18) oskab õppida üksi ja koos teistega, paaris ja rühmas; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 19) oskab koostada päevakava ja seda järgida, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ja puhkamise vahel;
- 20) oskab end häälestada õppeülesandega toimetulemisele, oma tegevusi õppeülesande täitmisel mõtestama.

5. Õpetegevus II kooliastmel

- (1) II kooliastmel (4.–6. klassis) on õppekavaterviku kujundamise alus MINA/MEIE/KODU suhetes EESTIGA.
- (2) II kooliastmel jõuab õpilane murdeikka. Et õppida tasakaalustama oma erinevaid rolle, vajab II kooliastme õpilane õppeülesandeid, mis võimaldavad rollikonflikte läbi mängida ja neile lahendusi otsida. Paaris ja rühmas täidetavate õppeülesannete puhul luuakse situatsioone, kus on võimalik pälvida ka kaaslaste tunnustust.
- (3) II kooliastmel on eriti oluline toetada õpimotivatsiooni. Õppeülesandena on kohane osalusrõõmu pakkuv selgelt vormistatud tulemustega töö, mida on võimalik tutvustada koolis ja väljaspool kooli.
- (4) Endiselt on tähtsal kohal õpioskuste kujunemine; kasutatakse ülesandeid, mille eesmärgiks on õppima õppimise teadvustamine iseendale ja kaaslastele.
- (5) Väärtuskasvatases on tähtsal kohal väärtuste selginemist ja ideaalide kujunemist soodustavate õppesituatsioonide loomine.
- (6) Õpetaja olulisim ülesanne on õppeprotsessi eesmärgiteadlik suunamine, õpilaste õpitahte ja õpihuvi toetamine.

6. II kooliastmel taotletavad üldpädevused

II kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) teab oma tugevaid ja nõrku külgi, püüab selgusele jõuda oma huvides ja püüdlustes;
- 2) on leidnud endale sobiva harrastuse, omab üldist ettekujutust töömaailmast;
- 3) peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne, tunneb vastutust oma tegude eest;
- 4) on seaduskuulekas, järgib ühiselu norme;

- 5) tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi, mõistab kompromisside vajalikkust;
- 6) suhtub inimestesse eelarvamusteta; seisab iseenese ja teiste väärkuse eest, hoidub vägivallast;
- 7) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena, õpilasena; püüab leida lahendusi kodus, koolis ja sõpruskonnas tekkinud probleemidele;
- 8) tunnetab end oma rahvuse liikmena, oma riigi kodanikuna;
- 9) suhtub lugupidavalt teistesse rahvastesse ja nende kultuuridesse;
- 10) väärtustab kunstiloomingut, soovib end kunstivahendite abil väljendada;
- 11) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 12) väärtustab säästvat eluviisi;
- 13) oskab teha koostööd, täidab rühmas erinevaid rolle;
- 14) tunnustab ja aitab kaaslasi, hindab enese ja kaaslaste töö tulemusi;
- 15) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida vajalikku teavet erinevatest allikatest, teavet tõlgendada, kasutada, edastada;
- 16) oskab teha vahet faktil ja arvamusel, tunneb ja kasutab lihtsamaid *põhjusetagajärg*-, *eesmärk-vahend*-seoseid nähtuste kirjeldamisel ja seletamisel;
- 17) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina, oskab arvuti abil vormistada tekste;
- 18) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, tunneb õpivõtteid, oskab neid kasutada vastavalt õppeülesande iseärasustele;
- 19) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata, oma eksimusi näha ja tunnistada, oma tegevust korrigeerima;
- 20) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta.

7. Õppetegevus III kooliastmel

- (1) III kooliastmel (7.–9. klassis) on temaatiline rõhuasetus MINA - suhetel ÜMBRITSEVATE INIMESTE, eriti EAKAASLASTEGA ning MINA - suhetel MAAILMAGA.
- (2) III kooliastme lõpuks peab õpilane määratlema oma edasise õpitee. Seetõttu asetuvad tähtsale kohale õppeülesanded, mis võimaldavad õpilastel oma valikuid teadvustada, mõista otsuste tagajärgi oma elutee seisukohalt. On oluline, et õpilane mõistaks hariduse ja tööturu seoseid. Selleks saab kasutada ka kutse-eelsele õppele orienteeritud valikaineid, projekte, ekskursioone.
- (3) Õpipädevuse seisukohalt on olulised õppeülesanded, mis võimaldavad kasutada erinevaid õpistrateegiaid, neid teadvustada. Endiselt on tähtsad projektülesanded; lisanduma peaksid lihtsamad uurimisülesanded, kus õpilane otsib iseseisvalt informatsiooni, analüüsib ja üldistab seda.
- (4) Õpimotivatsiooni languse vältimiseks peaksid õpilased lahendama huvikohaseid individuaalseid õpiülesandeid. Õpimotivatsiooni toetab koostöö rühmas ja kaaslaste ning õpetaja tunnustus edukalt täidetud ülesande puhul.
- (5) Väärtuskasvatases asetub tähtsale kohale kodaniku kasvatamine, mis toetab ühiskonnas toimetulekut.

- (6) Õpetaja olulisemateks ülesanneteks on toetada õpilase arengut, ainealaste teadmiste omandamist, iseseisva töö oskuste kujunemist, õpitahte tugevnemist ja eneseusu suurenemist, mõjutada väärtushinnanguid.

8. III kooliastmel taotletavad üldpädevused

Põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) on adekvaatse enesehinnanguga, tunneb oma võimeid, huvisid, kavandab neist lähtuvalt oma õpitee, arvestades ka tööturu suundumusi;
- 2) on avatud enesearendusele;
- 3) on oma riigi lojaalne kodanik, omab põhiteadmisi ühiskonnast ning riiklusest, nende toimimisest, kodanikuõigustest ja -kohustustest; teab, et seaduste mittetundmine ei vabanda õigusrikkumist;
- 4) austab väarikust ja inimõigusi, hoidub vägivallast, oskab sellele vastu seista;
- 5) väärtustab maailma kultuurilist mitmekesisust, oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas;
- 6) väärtustab kultuuri ja inimese loovust, oskab hinnata kunsti ja soovib end kunstivahendite abil väljendada;
- 7) väärtustab säästvat eluviisi; oskab näha inimtegevuse mõju loodusele;
- 8) väärtustab terveid eluviise, hoolitseb oma vaimse ja füüsilise tervise eest;
- 9) oskab õppida: seada õppimise eesmärgid, valida ja kasutada sobivaid õpivõtteid, hinnata oma õpitegevust;
- 10) oskab näha põhiseoseid looduses, looduse, inimtegevuse ja tehnoloogia seoseid;
- 11) tunneb tähtsamaid sotsiaalse manipuleerimise viise, mõistab meediatekstidele kriitilise lähenemise vajalikkust;
- 12) oskab nähtusi, olukordi ja probleeme analüüsida ja üldistada, selle tulemusi oma tegevuse kavandamisel, valikute tegemisel ja hindamisel rakendada;
- 13) püüab teha teadlikke valikuid, näha ette valiku tagajärgi;
- 14) oskab üldjoontes kavandada ühistegevuse eesmärgid ja eesmärkideni jõudmiseks vajalikke tegevusi, jaotada tööülesandeid, koostada ajakava;
- 15) oskab iseseisvalt kasutada arvutit õppimis- ja töövahendina, on omandanud põhikoolilõpetaja tehnoloogiaalased pädevused;
- 16) oskab suhelda, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, rühmas arutleda;
- 17) oskab oma arvamust kujundada, põhjendada, kaitsta, vajadusel muuta;
- 18) oskab kasutada eri märgisüsteeme informatsiooni vastuvõtmiseks, talletamiseks, tõlgendamiseks, edastamiseks ja loomiseks;
- 19) tunneb uurimistöö ja arendusprojektide koostamise algõdesid ja oskab neid vajadusel rakendada.

9. Õppetegevus gümnaasiumis

- (1) Gümnaasiumis (10.–12. klass) on õppekavateraviku kujundamise alus MINA suhted ÜMBRITSEVATE INIMESTE, PAIKKONNA, EESTI, EUROOPA ja MAAILMAGA.

- (2) Gümnaasiumi lõpuks peab õpilane otsustama, kas jätkata õpinguid või asuda tööle. Põimuvad maailmavaatelised, elu- ja õpitee ning tööalase karjääri küsimused.
- (3) Õppeülesannete koostamisel ergutatakse maailmavaateli otsinguid, kasutades diskussioone, ajurünnakuid jmt, mis loovad võimalusi oma seisukohtade argumenteeritud kaitsmiseks. Kohased on uurimuslikud ülesanded, mille lahendamisel kasutatakse lihtsamaid teaduslikke meetodeid. Koostatakse spetsiaalseid õppeülesandeid, mis sunnivad õpilast otsima informatsiooni mis tahes teabeallikast, sh võõrkeeles.
- (4) Kursuste süsteem võimaldab kasutada õpetamist erivanuselistes rühmades. Õpilase seisukohalt tähendab see individuaalõppekava koostamist, kujunemist iseseisvaks õppijaks.
- (5) Väärtuskasvatases pööratakse suurt tähelepanu inimese ja looduse, inimese ja ühiskonna ning inimese ja kultuuri vahelistele suhetele.
- (6) Õpetaja olulisemaks ülesandeks on toetada ja suunata õpilast iseseisva töö oskuste arendamisel, mõjutada väärtushinnangute kujunemist ja toetada eneseusku.

10. Gümnaasiumis taotletavad üldpädevused

Gümnaasiumi lõpetades õpilane:

- 1) suudab hinnata oma taotlusi, arvestades oma võimeid ning võimalusi;
- 2) on teadlik erinevatest töövaldkondadest, tööturu suundumustest; oskab hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta; kavandab oma karjääri;
- 3) on seaduskuulekas, käitub väärikalt, järgib inimõigusi ja Eesti Vabariigi seadusi;
- 4) on kujundanud oma kodanikupositsiooni, tunnetab end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja globaalses kontekstis;
- 5) vastutab oma valikute, otsustuste, endale võetud kohustuste eest, austab teiste inimeste ja iseenda vabadust, on suveräänne isiksus;
- 6) teab globaalprobleeme, oma kaasvastutust nende lahendamise eest; oskab vältida ja vähendada keskkonda kahjustavat tegevust;
- 7) elab tervislikult, oskab hoida, vajadusel taastada oma vaimset ja füüsilist vormi;
- 8) saab aru, et inimelu on püha;
- 9) hindab kultuuri, omab ettekujutust euroopaliku kultuuri põhivaldkondadest ja -perioodidest;
- 10) väärtustab oma rahvuskultuuri, näeb seda Euroopa ja teiste rahvaste kultuuri kontekstis;
- 11) soovib end kunstivahendite abil väljendada;
- 12) väärtustab säästva ja jätkusuutliku arengu ideed, omab väljakujunenud loodusteaduslikku maailmapilti;
- 13) oskab ette näha võimalikku edu ja ebaedu, konflikte vältida ja lahendada; käituda tolerantsetl;
- 14) oskab vastu seista sotsiaalsele manipuleerimisele;
- 15) oskab kasutada erinevaid õpistrateegiaid;
- 16) oskab valida ja kasutada eri märgisüsteeme informatsiooni vastuvõtmiseks, talletamiseks, tõlgendamiseks, edastamiseks, loomiseks ja vahetamiseks;
- 17) mõtleb kriitiliselt, oskab oma mõtte- ja tegevuskäiku analüüsida ning hinnata; kasutab kriitilist mõtlemist mis tahes seisukoha üle otsustamisel

- 18) oskab argumenteeritult väidelda;
- 19) oskab koostada uurimistööd ja projekti, neid esitleda;
- 20) oskab kasutada arvutit õppimis- ja töövahendina ning oma töötulemuste esitlusvahendina.

2.5. Orissaare Gümnaasiumi tunnijaotusplaan klassiti

Lisa 3 – I kooliaste

Lisa 4 - II kooliaste

Lisa 5- III kooliaste

Lisa 6- IV kooliaste

2.6. Valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted

- (1) Gümnaasiumi kursused jagunevad kohustuslikeks kursusteks ja valikkursusteks.
- (2) Valikkursuste loend ja ainekavad on esitatud Orissaare Gümnaasiumi õppekava lisana: “Orissaare Gümnaasiumi valikkursuste loend ja ainekavad”, mille kinnitab kooli direktor. (*Lisa 7*).
- (3) Gümnaasiumis peab õpilane valikkursuste seast valima igal õppeaastal kursusi selliselt, et kohustuslike kursustega kokku oleks igal õppeaastal 32 kursust. Valikkursuse valimise korra kinnitab kooli direktor.

2.7. Hindamise korraldus

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Reguleerimisala

(1) Orissaare Gümnaasiumis põhi- ja üldkeskharidust omandavate õpilaste teadmiste ja oskuste, käitumise ning hoolsuse hindamise, õpilaste täiendava töö, järgmisse klassi üleviimise ja klassikursust kordama jätmise alused ja tingimused või kord (edaspidi *hindamise korraldus*).

(2)) Riigieksamitööde hindamine on sätestatud haridusministri 24. detsembri 2001. a määruses nr 75 «Põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite korraldamise ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise tingimused ja kord» (RTL 2002, 3, 28) ja haridus ja teadusministri 12. augusti 2005. a määrus nr 28 (RTL, 23.08.2005, 91, 1365).

1.2. Hindamine

(1) Õpitulemuste hindamine toimub käesoleva korra ning neile põhineva kooli õppekava hindamise põhimõtete ja õpitulemustele esitatud nõuete alusel.

(2) Käitumise ja hoolsuse hindamine toimub käesoleva korra ning neile põhinevate kooliõppekava ja kooli kodukorra nõuete alusel.

2. Hindamise alused

(1) Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatava riikliku õppekavaga ja selle alusel koostatud kooli õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest.

(2) Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ning kooli kodukorra nõuetest.

(3) Hindamise korraldus sätestatakse kooli õppekavas, arvestades põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, Haridus- ja teadusministri 10. augusti 2005. a määruses nr 24 ning teistes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel antud õigusaktides sätestatud.

(4) Kui õpilasele on vastavalt haridus- ja teadusministri 8. detsembri 2004. a määrusele nr 61 «Individaalse õppekava järgi õppimise kord» koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

3. Hindamise eesmärk

(1) Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:

- 1) anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut;
- 2) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima ja ennast arendama,
- 4) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.

(2) Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on:

- 1) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
- 2) motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

4. Hindamisest teavitamine

(1) Kool teavitab õpilast ja tema seaduslikku esindajat hindamise korraldusest koolis ning õpilasele pandud hinnetest ja antud hinnangutest järgmiselt:

- Õpilaste hindamise, järgmisse klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord Orissaare Gümnaasiumis avaldatakse Orissaare Gümnaasiumi koduleheküljel www.oris.edu.ee
- Käesolevat akti tutvustatakse OG Infolehes

- Õpilastele väljapandud hinnetest teavitatakse lapsevanemaid õpilaspäeviku ja hinnetelete kaudu (I – III kooliaste) ning õpinguraamatu ja hinnete kaudu (IV kooliaste).
- Õpiraskustega õpilasi ja vanemaid teavitab klassijuhataja õpilase hinnetest vähemalt kord kuus.

(2) Õpilasel on õigus saada vastavalt klassi- või aineõpetajalt teavet oma hinnete kohta.

2. TEADMISTE JA OSKUSTE HINDAMINE

5. Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

(1) Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.

(2) Õppeveerandi või kursuse algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi.

(3) Õppeveerandi või kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega.

(4) 7, 8., 10. ja 11. klassi õpilased sooritavad kahes õppeaines hindelise arvestuse. Üleminekuarvestuse ained määratakse II õppeveerandil õppenõukogu otsusega. Üleminekuarvestuse hinne võrdsustatakse 2 veerandi hindega (III kooliaste) või poolte antud aine kursuste hinnetega (IV kooliaste).

(5) Teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse veerandi- ja kursusehinnetena hindeid viiepallisüsteemis vastavalt §-s 6 sätestatule, jooksval hindamisel võib õpetaja kasutada ”+” ja ”-” lisamist hindele.

(6) 1.klassi õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatakse kõigis õppeainetes hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilase teadmisi, tegevust tunnis, arengut, saavutusi ja omandatud oskusi erinevates õppeainetes .

(7) Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega «puudulik» või «nõrk» või on hinne jäänud välja panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

(8) Järelevastamise ja järeltööde sooritamisel sätestatakse järgmine kord:

- Õpilastel on õigus osaleda konsultatsioonides enne kontrolltööd ja järeltööd, **õpiraskustega õpilastele on konsultatsioonid kohustuslikud.**
- Kui õpilasel on jäänud hinne välja panemata puudumise tõttu, on ta kohustatud sooritama järeltöö 10 õppepäeva jooksul, alates õppetööle ilmumisest, õpetajaga kokkulepitud ajal. Veerandi või kursuse lõpus hinnatakse tegemata töö hindega ”1” (“nõrk”).

- Hindele "nõrk" või "puudulik" sooritatud töö järeltöö võib õpilane sooritada **pärast konsultatsiooni** õpetajaga kokkulepitud ajal 10 õppepäeva jooksul peale töö sooritamist.

(9) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega «nõrk».

6. Hinded viiepallisüsteemis

(1) Hindega «5» («väga hea») hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi *õpitulemus*), kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «5», kui õpilane on saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

(2) Hindega «4» («hea») hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «4», kui õpilane on saanud 70–89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

(3) Hindega «3» («rahuldav») hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «3», kui õpilane on saanud 45–69% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

(4) Hindega «2» («puudulik») hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «2», kui õpilane on saanud 20–44% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

(5) Hindega «1» («nõrk») hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «1», kui õpilane on saanud 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

7. Kokkuvõtva hindamise põhimõtted

(1) Kokkuvõttev hinne on õppeaine veerandi-, kursuse-, aasta- ning kooliastmehinne.

(2) Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne või kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

8. Kokkuvõttev hindamine 1.–3. kooliastmel

(1) 1.–3. kooliastmel hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt veerandi- ja aastahindega.

(2) Veerandihinne pannakse välja õppeveerandi lõpul antud õppeveerandi jooksul saadud hinnete alusel. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud veerandihinnete alusel enne õppeperioodi lõppu.

(3) Õppeaines, mida õpitakse ühe nädalatunniga, jääb hinne 1. ja 3. õppeveerandi lõpus välja panemata. Sellisel juhul pannakse hinne välja kahe eelnenud õppeveerandi jooksul saadud hinnete alusel 2. ja 4. veerandi lõpus.

(4) 1. klassi õpilase hindamisel kasutatakse õppeveerandi lõpul kirjalikult kokkuvõtvad sõnalisi hinnanguid vastavalt § 5 lõikele 6. Õppeveerandite lõpul antud sõnaliste hinnangute alusel antakse enne õppeperioodi lõppu kokkuvõtvaid sõnalisi hinnanguid kogu õppeperioodi kohta.

(5) Õpilasele, kelle veerandihinne on «puudulik» või «nõrk», kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, parandusõpe jm), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

Rakendatava meetme kinnitab ÕN õppealajuhataja või aineõpetaja ettepanekul.

(6) Õpilasele, kellel on arstitõendiga tõestatud püsiv tervisehäire või kehalise kasvatusveerandihinne haigestumise tõttu jäänud välja panemata, koostab aineõpetaja, lähtudes riiklikust ainekavast ja lapse füüsilisest arengust ning tervislikust seisundist, individuaalse töö kava koos individuaalse hindamisjuhendiga.

(7) Kui õppeaine veerandihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse aastahinde väljapanekul antud õppeveerandi vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».

(8) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

9. Kokkuvõttev hindamine gümnaasiumiastmel

(1) Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindega. Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel. **Kooliastmehinne** pannakse välja õppeaine 10.–12. klassi kursusehinnete alusel. (v.a. 2006. ja 2007. a. gümnaasiumi lõpetajad)

(2) Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk».

(3) Õppeaines, milles riigieksam toimub väljaspool eksamiperioodi, pannakse 12. klassi õpilasele kooliastmehinne välja enne riigieksami toimumist. Teiste õppeainete

kooliastmehinded pannakse välja enne õppeperioodi lõppu. Õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.

(4) Õpilasele, kellel on arstitõendiga tõestatud püsiv tervisehäire või kehalise kasvatusveerandihinne haigestumise tõttu jäänud välja panemata, koostab aineõpetaja, lähtudes riiklikust ainekavast ja lapse füüsilisest arengust ning tervislikust seisundist, individuaalse töö kava.

3. KÄITUMISE JA HOOLSUSE HINDAMINE

10. Käitumise ja hoolsuse hindamine alused

(1) Õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse päevases õppevormis õppivate õpilaste puhul.

(2) 1.–3. kooliastmel hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust, gümnaasiumiastmel ainult käitumist.

(3) Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetes: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

(4) Käitumist ja hoolsust hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav».

11. Käitumise hindamine

(1) Käitumishindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.

(2) Käitumishindega «hea» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid.

(3) Käitumishindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist.

(4) Käitumishindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu süstemaatiliselt õpetajate ega lastevanemate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka korduva põhjuseta puudumise korral või üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

12. Hoolsuse hindamine

- (1) Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse, tema kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- (2) Hoolsushindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.
- (3) Hoolsushindega «hea» hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt.
- (4) Hoolsushinde «rahuldav» saab õpilane, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.
- (5) Hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded.

13. Käitumise ja hoolsuse hindamise korraldus

- (1) Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.
- (2) Põhikooliõpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse igal õppeveerandil, gümnaasiumiõpilase käitumist kord poolaastas.
- (3) Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse klassipäevikusse ja klassitunnistusele või õpinguraamatusse, käitumishinne ka õpilasraamatusse. Põhikooli ja gümnaasiumi lõputunnistusele märgitakse ainult käitumishinne.
- (4) Käitumise aastahindeks pannakse «mitterahuldav» kooli õppenõukogu otsuse alusel. Selleks esitab klassijuhataja õppenõukogule põhjenduse, milles on arvestatud ka õpilasomavalitsuse seisukohti ja ettepanekuid

4. HINDE JA HINNANGU VAIDLUSTAMINE

14. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

- (1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
- (2) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

5. ÕPILASE TÄIENDAVALLE ÕPPETÖÖLE JA KLASSIKURSUST KORDAMA JÄTMINE NING JÄRGMISSE KLASSI ÜLEVIIMINE

15. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise

(1) Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.

(2) Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

(3) 1.–3. kooliastmel jäetakse õpilane täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt veerandihinnetest või veerandite lõpus antud sõnalistest hinnangutest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või anda samaväärne kokkuvõttev sõnaline hinnang.

(4) 1.–3. kooliastmel võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne «puudulik» või «nõrk», täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.

(5) Klassikursust ei jäeta kordama gümnaasiumiastmel õppivaid õpilasi.

16. Õpilase järgmisse klassi üleviimine

(1) Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

(2) 1.–3. kooliastmes viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 25. augustiks.

(3) Lõikes 2 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ettenähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

(4) Gümnaasiumiastmes viiakse õpilane järgmisse klassi, kui ta on sooritanud kõikides ainetes vähemalt hindele "rahuldav" 2/3 või enam selle aine õppeplaanis ettenähtud kursusehindeist.

(5) Gümnaasiumiõpilase võib määrata täiendavale õppetööle kuni kahes õppeaines juhul, kui ta ei ole täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tingimusi.

(6) Gümnaasiumi õpilane peab olema sooritanud täiendava õppetöö hiljemalt 25. augustiks. Gümnaasiumiastmes klassikursust kordama ei jäeta, vaid õpilane kustutatakse nimekirjast

(7) Mõjuvatel põhjustel võib täiendava õppetöö osaliselt sooritanud õpilase õppenõukogu otsusega viia üle järgmisesse klassi.

6. RAKENDUSSÄTTED

17. Hindamise korraldus rakendamise ja jõustumise

Gümnaasiumiastmes pannakse kursusehinnete alusel kooliastmehinnete asemel välja aastahinne:

- (1) 2005/2006. õppeaastal 11. ja 12. klassi õpilastele;
- (2) 2006/2007. õppeaastal 12. klassi õpilastele.

(3) Lõikes 1 ja 2 nimetatud aastahinnete osas kohaldatakse *hindamise korralduse* § 7 lõigetes 1 ja 2 ning § 9 lõigetes 1 ja 2 kooliastmehinnete kohta sätestatud.

2.8. Õpilaste nõustamine ja õpiabi osutamine

(1) Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise eesmärgil toimivad koolis:

- 1) pikapäevarühm;
- 2) õpilaskodu;
- 3) kindlatel nädalapäevadel ja kellaaegadel õpetajate ainealased konsultatsioonid;
- 4) individuaalkonsultatsioonid;
- 5) parandusõpe;
- 6) kõneravitunnid;
- 7) individuaalsed õppekavad;
- 8) abiõpe;
- 9) karjäärinõustamine;
- 10) gümnaasiumi ja põhikooli lõpetajate nõustamine elukutse valikul.

(2) Koolis töötavad psühholoog, logopeed, karjäärinõustaja ja sotsiaalpedagoog, kes nõustavad vastavalt oma pädevusele õpilasi. Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise korra kinnitab kooli direktor.

2.9. Nõuded õpetaja töökavale

(1) Töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö klassis. Selle koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse.

- (2) Aineõpetaja kujundab kooli õppekava alusel välja töökava, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.
- (3) Töökava koostamise ning rakendamisega saab aineõpetaja endale suuremad õigused, aga ka suurema vastutuse õpilaste ja nende vanemate ees. See on koolikultuuri teadvustamise protsess. Muutub õppetöö planeerimine, sisu, kontrollimine, kogu õppetöö korraldus.
- (4) Aineõpetaja töökavad konkretiseerivad kooli õppekava üldosa ja ainekavasid ainete lõikes lähtuvalt õppeaasta tööplaanist, klassis õpilaskonnast.
- (5) Töökavad on vormistatud õppeveerandite ja/või kursuste plaanina.
- (6) Õppesisu on liigendatud ulatuslikumate õppeteemade järgi. Näidatud on olulisemad alateemad tundide kaupa, kasutatavad meetodid, õppekirjandus jm õppematerjal; õpitulemuste kontrollimise/hindamise aeg ning moodused.
- (7) Õpetaja töökava struktuur:

Töökava

õpetaja nimi

- Aine:
- Klass:
- Tundide arv nädalas: / kursuse nr. ja nimetus (gümnaasiumis)
- Aeg:
- Kasutatavad õpikud ja töövihikud:

1.

- Hindamine:

1.

plaan

Jrk.	Teema	Meetodid	Õppevahendid Õppematerjalid	Hindamine
1				
2				
3				
4				
5				

Kuupäev:

Allkiri:

2.10. Orissaare Gümnaasiumi õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- (1) Orissaare Gümnaasiumi õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate; õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu; kooli ja lastevanemate, kooli omaniku, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.
- (2) Orissaare Gümnaasiumi õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik pedagoogid.
- (3) Orissaare Gümnaasiumi õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.

I klassi õpilasele antakse sõnaline hinnang.

Õppeaasta vältel jälgitakse lapse arengut ning saavutusi, mille kirjeldamine annab pildi õpilaste edenemisest veerandi ja õppeaasta lõpul.

Kõigil õppeveerandil antakse vanemale kord kuus sõnaline hinnang lapse arengu kohta suuliselt.

Õppeveerandi lõpul antakse vanemale sõnaline hinnang lapse arengu kohta kirjalikult. (lisa 2)

Sõnaliselt hinnatakse lapse:

- **psüühiliste protsesside arengut**
 - ✓ taju mõtestatust (oskust kuulata ja vaadelda)
 - ✓ tähelepanu ja selle püsivus (keskendumisvõime)
 - ✓ mälu ja selle maht
 - ✓ mõtlemisoskus
 - ✓ kujutlusvõime
- **pädevuste kujunemist**
 - ✓ suhtlusvalmidus
 - ✓ sõbralikkus
 - ✓ viisakas käitumine
 - ✓ kaaslastega arvestamine
 - ✓ teadmiste ja oskuste tähtsaks pidamine
 - ✓ enda ümber ilu märkamine ja hindamine
 - ✓ rõõm eneseväljendamisest
 - ✓ iseseisvalt, paaris ja rühmas töötamine
 - ✓ suuliste ja juhendite täitmine
 - ✓ vaatlemine, kirjeldamine, nähtuste rühmitamine
 - ✓ ülesandesse süvenemine
- **õpitulemusi** (ainekava nõudeist lähtuvalt)
- **õppeprotsessis osalemist**
 - ✓ seesmine aktiivsus
 - ✓ väline asjakohane aktiivsus
 - ✓ pingutuste iseloom tulemuste saavutamiseks

TUNNISTUS
1. KLASS
ANU MALTS

EESTI KEEL	
MATEMAATIKA	
LOODUSÕPETUS/ INIMESEÕPETUS	
KUNST JA KÄSITÖÖ	
MUUSIKA	
KEHALINE KASVATUS	
RÜTMIKA	
MAJANDUS	
HOOLSUS	KÄITUMINE

Klassijuhataja:

Direktor:

Tunnijaotusplaan I kooliaste

Kuupäev:
LISA 3

I kooliaste	Riiklik õppekava	LISA	I	II	III	Kooli õppekava
EESTI KEEL	19		6	7	6	19
A – VÕÕRKEEL	3				3	3
MATEMAATIKA	10	2	4	4	4	12
LOODUSÕPETUS	3		1	1	1	3
INIMESEÕPETUS	3	2	1	2	2	5
MUUSIKA	6		2	2	2	6
KUNST	6		2	2	2	6
TÖÖÕPETUS	3		1	1	1	3
KEH. KASV.	5		1	2	2	5
RÜTMIKA	3		1	1	1	3
MAJANDUS		3	1	1	1	3
<i>Kokku</i>	61	7	20	23	25	68
<i>Lubatud koormus</i>	68		20	23	25	68
<i>Valikained</i>	7					

II kooliaste	Riiklik õppekava	LISA	IV	V	VI	Kooli õppekava
EESTI KEEL	15		5	5	5	15
A – VÕÕRKEEL	9	1	3	4	3	10
B – VÕÕRKEEL	3				3	3
MATEMAATIKA	13	2	5	5	5	15
LOODUSÕPETUS	7	1	2	2	4	3
AJALUGU	3			1	2	3
INIMISEÕPETUS	2			1	1	2
ÜHISKONNAÕPETUS	1		1			1
MUUSIKA	4		2	1	1	4
KUNST	3	1	2	1	1	4
TÖÖÕPETUS	5		1	2	2	5
KEH. KASV.	6		2	2	2	6
RÜTMIKA	2		1	1		2
MAJANDUS		3	1	1	1	3
ARVUTIÕPETUS		1		1		1
Õppimise alused		1		1		1
Kokku	73	10	25	28	30	83
Lubatud koormus	83		25	28	30	83
Valikained	10					

Tunnijaotusplaan III kooliaste

Lisa 5

III kooliaste	Riiklik õppekava	LISA	VII	VIII	IX	Kooli õppekava
EESTI KEEL ja KIRJANDUS	12	1	4	4	5	13
A – VÕÕRKEEL	9	1	3	4	3	10
B - VÕÕRKEEL	9	1	4	3	3	10
MATEMAATIKA	13	2	5	5	5	15
LOODUSÕPETUS	2		2			2
GEOGRAAFIA	5		2	1	2	5
BIOLOOGIA	5		1	2	2	5
KEEMIA	4			2	2	4
FÜÜSIKA	4			2	2	4
AJALUGU	6		2	2	2	6
INIMESEÕPETUS	1			1		1
ÜHISKONNAÕPETUS	2				2	2
MUUSIKA	3		1	1	1	3
KUNST	3		1	1	1	3
TÖÖÕPETUS	5		2	2	1	5
KEH. KASV.	6		2	2	2	6
Kokku	89	5	29	32	33	94
Lubatud koormus	96		30	32	34	
VALIKAINED	7					
<i>Arvutiõpetus</i>		2	1		1	2
<i>Merendus</i>		3	1	1	1	3
KOKKU		10	31	33	35	99

Tunnijaotusplaan IV kooliaste

LISA

6

Aine	Tunde RÕK	Lisa OG	X klass	XI klass	XII klass
EESTI KEEL	6		2	2	2
KIRJANDUS	6	3	3	3	3
A- INGLISE KEEL	6	4	3	3	4
B-SAKSA KEEL	6	3	3	3	3
B- VENE KEEL	6	3	3	3	3
MATEMAATIKA	9	4	4	4	5
GEOGRAAFIA	3			1	
BIOLOOGIA	4			2	2
KEEMIA	4		2	2	
FÜÜSIKA	6		2	2	2
AJALUGU	7		3	2	3
INIMESEÕPETUS	1		1		
ÜHISKONNAÕP.	2				2
MUUSIKA	3		1	1	1
KUNST	3		1	2	1
KEH. KASVATUS	6		2	2	2
Kokku	72	14	27	29	30
Kohustuslik			32	32	32
OG VALIKUD					
Informaatika		1	1		
Joonestamine		1	1		
Majandusõpe		2	2	2	
Etikett		1	1		
Kokku			32	31	30
Õpilase valikud OG-s					
Merendus		12	4	4	4
Riigiamet		6	2	2	
Kirjandus		3	1	1	1
Matemaatika		2	1	1	
Füüsika		3	1	1	1
C-võõrkeel		6	2	2	2
vene keel		2	2	2	2
saksa keel		2	2	2	2
soome keel				2	2
Informaatika		1			1

Valikained

LISA 7

Merendus		12	4	4	4
Riigiamet		6	2	2	2
Kirjandus		3	1	1	1
Matemaatika		2	1	1	
Füüsika		3	1	1	1
C-võõrkeel		6	2	2	2
vene keel		2	2	2	2
saksa keel		2	2	2	2
soome keel				2	2
Informaatika		1			1